

# Átalakuló vezetői struktúra Debrecenben

**Az igazgatói pályázaton Somogyi-Tóth Dániel bizonyult legjobbnak**

**Negyedik alkalommal végre siker koronázta az igazgatói pályázatot a Debreceni Filharmonikus Zenekar és Kodály Kórus élén. A megmérettetésre öten jelentkeztek. A szakmai bizottság indoklása szerint Somogyi-Tóth Dániel pályázatából kitűnik, hogy „a jelölt az új idők embere, olyan zenésztípus, aki intézményvezetői feladatok elvégzésére is alkalmas. Az együttműködésre felkért zenésztársak névsora is biztató a fenntartó számára. Az összes pályázat közül ez a legszínvonalasabb. Külön kiemelendő helyzet-elemzése, melyre reális és szakmailag hiteles válaszokat és tervek épít. A pályamunkák közül a legmeggyőzőbb, egyértelmű, hogy mit kíván Debrecen zenei életéért tenni... A pályázó tisztában van a jelenlegi gondokkal, van elképzelése a megoldásokra, a pályázat egy kreatív embert tükröz.” A városi közgyűlés csütörtöki, április 28-i ülésén a képviselők elfogadták a szakmai bizottság ajánlását, és május elsejétől 2016. április 30-ig Somogyi-Tóth Dánielt bízták meg a zenekar és a kórus vezetésével.**

**I** Az életrajzából kitűnik, öt esztendeje végzett a Zeneakadémián, karmester és orgonaszakon. Három éve dolgozik Békéscsabán. Az Ön irányításával olyan kiváló együttes lett a Békés Megyei Szimfonikusokból, hogy Prima Díjat kaptak, s egyetlen nem hivatásos együttesként muzsikálhattak még a Nemzeti Gálaesten is. A dirigálás mellett pedig orgonistaként szintén rendszeresen fellép, karmesteri pályája indulása előtt pedig évekig szimfonikus zenekarokban játszott valamennyi billentyűs hangszeren. Miért döntött úgy, hogy ezt az igazgatói, főként szervezői, adminisztrátori pozíciót megpályázza?

– Felkérést kaptam, hogy vegyek részt a megmérettetésen, azzal, hogy a közeljövőben nagyon jelentős mértékben átalakulhat az együttesek struktúrája. Így nem csupán vezetői, adminisztrációs feladatokat kell ellátnom, hanem a saját művészi ambícióimat is megvalósíthatom. Nem az vonzott, hogy sok papírt írjak alá, azért voltam én is az aspiránsok között, mert ez komplex feladat. Békéscsabán is hasonló funkciókat kellett ellátnom, hiszen három év alatt a dirigálás mellett egy gyakorlatilag nem létező együttesből rangos zenekart hoztunk létre. Ott is vállaltam, hogy a zenekart menedzserként is, szervezetileg és kommunikációs szempontból is rendbe teszem. Gyakorlatilag a munka nagy része Békéscsabán erről szólt... De persze emellett a zenei fejlődés is nagyon lényeges volt. Most Debrecenben a munka szervezési részével is meg kell birkóznom, itt azonban már professzionális együttesekkel dolgozhatok. Azt tapasztaltam, hogy nagy igény van a zenekaron belül a megújulásra, az új működési mechanizmusok kialakítására, s ez számomra nagyon izgalmas feladat. Remélem azt is, megtalálom a megfelelő kollégákat, akik ebben segítenek.

**I** Nem riasztotta vissza, hogy ez már a negyedik pályázat volt, mert az előző három sikertelenül zárult? Ön mellett az

aspiránsok között volt Istenes László, Kovács János, Werner Gábor, valamint Trostel Péter, aki azonban korábban kiesett a rostán, mert nem volt meg a szükség, öt esztendő szakmai gyakorlata.

Azért is vállalkoztam a megmérettetésre, mert azt a jelzést kaptam, hogy teljesen átalakul az együttes struktúrája, és új pozíciók születnek az intézményen belül. Egyébként onnan ismertek, hogy Debrecenben is felléptünk a Békés Megyei Zenekarral, emellett a Kodály Kórusral is sokat dolgoztam. Talán ennek köszönhettem a felkérést. Az valóban motivált, hogy a struktúrában több változás is várható, már csak Bényi Tibor személye miatt is. A Salzburgban élő csellóművész, karmester, aki fantasztikus kamarazenész, az új társulatban a vonós-karral történő műhelymunkának lenne tevékeny részese. Irányításával az együttesen belül különböző kamaraformációk születhetnének. Bényi emellett szeretné létrehozni Magyarország első zenekari akadémiaját is a városban, a Debreceni Egyetemmel közösen. Tényleg bízom abban, olyan szerkezet alakul ki, amelyben a kreativitásomat a legoptimálisabban módon kamatoztathatom.

**I** Mi lesz a kórusral és vezetőjével, Pad Zoltánnal?

Az énekkar stabil, remekül működik, ott nincs szükség a szerkezet átalakítására. Természetesen a kórust szintén sok szempont alapján lehetne fejleszteni, de eredeti küldetésükhöz méltó módon és egyre magasabb szakmai színvonalon dolgoznak. Viszont olyan nagy intézmény részei most, amely sok problémával küzd. A kórusnak jóval kevesebb a gondja, nem érintik a színházi feszültségek, a teátrumi és a szimfonikus működés között ugyanis sajnos nincs összhang... Ha azonban a filharmonikusok ügyei jobban helyükre kerülnek, akkor a kórus is fellélegezhet. Könnyebb lesz a művészi munkára koncentrálniuk, ha olyan intézményben dolgoznak, ahol pontosan



meg van határozva a helyük. A kórusnál is akad jelenleg rengeteg kiaknázatlan lehetőség... Azért, mert vannak megoldatlan, tisztázatlan tényezők. Nincs eldöntve, hogy az intézmény egészének egy arculata van-e, vagy sem... Kommunikációs szempontból sincs megoldva a kórus helye. Újrarendelt arculati megvalósítással, az intézmény piacon való újra pozicionálását követően sokkal hatékonyabban ki tudják aknázni a tudásukat. Tiszta helyzetbe kerülnek, erősebb marketing háttérrel rendelkeznek majd, mint most. Jelenleg nincs megfelelően kitálálva, hogy kinek mi a felelőssége. Debrecen zenei élete nagyon nagy kérdéseket vet fel, akárcsak a Filharmoniaival való együttműködés... A városi koncertéletben meg kell oldani a jelenlegi helyzetet, mely szerint nem egymást segítve dolgoznak, hanem egymásra szerveznek a különböző intézmények. Az együtteseket minden területre kiterjedő kihasználatlanság jellemez. Az intézmény nemhogy országos szinten, de még Debrecen város lakosságának életében sem játszik szakmai értékéhez, jelentőségéhez méltó szerepet. Emellett szorosabb kapcsolatra lenne szükség a Debreceni Zeneművészeti Karral, miközben az erről szóló megállapodás már létezik.

■ *A pályázatához támogatói leveleket is kapott...*

– Karmesterként Ligeti András, színházigazgatóként Kerényi Miklós Gábor, kulturális menedzserként Zsoldos Dávid támogatott. Mindhárom meghatározó szerepet játszottak eddigi pályám alakulásában.

■ *A szakmai bizottság is kiemelte pályázatának helyzetelemzését. Hogyan mérte fel a debreceni helyzetet?*

Kevés időm volt, hiszen a Békés Megyei Szimfonikus Zenekarral is dolgoznom kellett. Igyekeztem azért a debreceniekkel is találkozni, és minél objektívebben felmérni a helyzetet, bár csupán néhány napom volt a pályázatra. Az információt a munkavállalóktól, továbbá azoktól kaptam, akik az intézmény partnerei, illetve akikkel folyamatos az együttműködés. Egyértel-

műen kiderült, hogy régóta nagyok a problémák. Szükség lenne az együttesnél például minőségi próbajáték-rendszer megvalósítására, alkalmazására. Erre egyéni döntés alapján lehetne jelentkezni, és független szakmai zsűri bírálná el, anonim módon a jelentkezőket. Kidolgozott pontrendszer alapján bizonyos eredmény felett minőségi bérpótlékban részesülhetne a zenekari művész.

■ *Egyik fő gondnak a színházzal való egyeztetést tartja, amelyre az egyik javaslat, hogy legyen közös művészeti főtükára az operatagozatnak és a zenekarnak... Abogy azt is problémának tartja, hogy a zenekar egy fillért sem kap a szolgálatok után, miközben a teátrum felveszi a zenés színházi produkciók után járó állami támogatást. Viszont a színház zenei vezetője egyben a zenekar irányítója is...*

– A városi vezetés teljes átformálást kíván a zenekarnál, azt pedig, hogy a színháznál a zenei vezetéssel mi lesz, a jövő fogja eldönteni. De nem lenne jó az eddigi egységet megbontani.

■ *Nem kis kibívás mindezek irányítása...*  
Úgy vélem az én esetemben a művészi és a szervezői én erősíti egymást. Ráadásul

nem akarok mindent én vezényelni, sok vendégkarmesterrel kívánok együtt dolgozni. Sok mindent megtanultam a Békés Megyei Szimfonikusoknál, ahol sikerült elérnem, hogy a város a kezdeti ötmillió forintos támogatást megháromszorozta, majd a további, jelentős részben piaci szférából származó bevételekkel együtt tavaly már negyven millióra emelkedett a költségvetésünk.

■ *Mi lesz a békés megyei együttessel?*

– Kulcsszerepet játszottam a zenekar fejlesztésében, és a fenntartóval való kapcsolattartás is kezdettől fogva az én feladatom. Rendkívül erősen kötődöm magánemberként is Békés megyéhez. Az az elképzelésem, hogy továbbra is maradok, nyilván sokkal kevesebbet tudok az ottani együttesrel foglalkozni, ezért szükség lesz olyan menedzserre, amely az én, nem zenei feladataimat jelentős mértékben továbbviszi. Nagy feladat még, hogy az együttesnek profi próbatermet hozzunk létre, ennek a munkának egy része még hátra van. Ha az is teljesül, már csak üzemeltetni kell az együttest, ami amellet, hogy életem első zenekara, a barátságok miatt is igen sokat jelent számomra. Biztos vagyok abban is, hogy a működés egy kiváló fiatal karmester bevonásával még egyszerűbb lesz.

■ *Alpolgármester úrral beszélgettem korábban a pályázat kapcsán, aki azt mondta, nem tudja nagyobb büdzsével biztatni az új, debreceni igazgatót...*

– 2011-ben nem engedheti meg magának egy szimfonikus zenekar, hogy csak azt vizsgálja, hogyan tud még mélyebben az önkormányzat zsebébe nyúlni... Nem létezik, hogy az ország második legnagyobb városában nincs egyetlen cég, ami egy ilyen rangos együttes támogatója lenne... Nem százmilliókról beszélek, csupán arról, hogy Békés megyében is láttam, sok millió forintot lehet megmozdítani a piaci szférából... Debrecenben ezen a területen semmilyen eredmény nem mutatkozott, tudomásom szerint még a jegybevételek után megszerzhető 80%-os támogatás sincs kihasználva. Ha pedig látja az önkormányzat, hogy van értelme, még az is lehet, hogy valamilyenivel több pénzt ad az együtteseknek. Nyilvánvalóan szükség van egy vezető szponzor felkutatására, ki kell alakítani a megújult intézmény mecénási rendszerét. Akad feladat elég...

R. Zs.